

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Kaip gimsta viltis?...

2012-02-06

ŽURNALAS: Kelionė su Bernardinai.lt

TEMA: Religija

AUTORIUS: Kunigas Kęstutis Dvareckas

DATA: 2012-02

Kaip gimsta viltis?...

Kunigas Kęstutis Dvareckas

„Ne tau, Martynai, mėlynas dangus“, – it iškilminga giesmė skamba mūsų, lietuvių, lūpose sena daina... Ir gyvename dažnai nebesitikėdami, nieko nelaukdami, lyg pavojingą plėšiką palikdami viltį už mūsų namų slenksčių. Viltis pavojinga – ji tirpdo taip branginamą, neretai gyvenimus įprasminančią savigailą, atima, išplėšia patogų bejėgiškumą, daigindama atsakomybę, nuvalydama žvilgsnį nuo pasiteisinimų, leidžiančių nieko neveikti, ir dovanoja realių galimybių keisti tai, ką galime, ką galiu.

Viltis – kvailių motina, – ironiškais šypsniais palydime besiviliančiuosius. O mes, protingieji, audžiame mintis, vejame virves, kad neužleistume pirmaujančių pozicijų Europos, o gal ir pasaulio savižudžių suvestinėse. Paradoksali tauta: „popieriuje“ – katalikai, realybėje – skalikai (loja, bet nekanda, daugiau kalba, nei daro)... Išsekusi viltis mūsų žodžiuose. Kalbame apie liūdesį, nusivylimą, dainuojame apie neviltį. Bet mūsų esybę išreiškia ne tai, ką kalbame, dainuojame, galvojame ar jaučiame, – mūsų esybę atskleidžia tai, ką darome. Žmogus atpažįstamas iš darbų (Jėzus – taip pat, plg. Jn 14, 11). Neviltis leidžia mums nieko neveikti, nes viskas beprasmiška, o nieko neveikdami mes ir jaučiamės niekas. Ir tada, kai Dievas sako – esi mano mylimas vaikas, mylimasis sūnus ar dukra, tavimi gėriuosi – mes Juo nebetikime... Tuomet religija be tikėjimo išsigimsta, virsta magija arba dar viena pareiga ir taip nelengvuose mūsų gyvenimuose. Pradedame manyti, kad Dievas dovanoja mums ne šaltinį, o lažą. Ir taip priimta religija arba pats Dievas veda ne į žydėjimą, atsigavimą, o į visišką išsekimą, beviltiškumą, patiriamą konkrečiose kasdienėse situacijose.

Neatsitiktinai turbūt mąstant apie viltį galvoje viena kitą veja konkrečios situacijos, bylojančios skausmingą beviltiškumą. Kuo toliau, tuo labiau man atrodo, – aš tikiu, kad tie kasdienybės šiaudai yra skirti ne šerti manąjį gyvuliškumą, o tampa ėdžiomis, kuriose gali ir nori užgimti Žmogus. Kad ir nelengva pripažinti, bet dažniausiai Dievui,

kantriai kviečiančiam mus į tikrą gaivinamą santykį (plg. Jn 15, 5), trokštančiam apkabinti tikruosius mus, atskleisti savo tikrąjį veidą, nepaliekame kito pasirinkimo, kaip tik palaiminimą vilties, prasmės, gyvenimo stygiumi. Ir drąsiau gali su A. Mamontovu dainuoti: „Tu liūdėt nebijok, nebijok liūdėt, nes tiktai liūdesy sielos džiaugsmas...“ Neviltis, vienišumas ar bet kuris kitas ištikęs sunkumas gali būti priimtas ir išgyventas kaip kvietimas ieškoti Jo, kaip palaiminimas, išlaisvinantis iš netikrų dalykų, provokuojantis iš aklavietės sugrįžti į Kelią (plg. Jn 14, 6), primygtinis raginimas rinktis Gyvenimą, o ne Jo imitaciją.

Kaip gimsta viltis? Gimimas, gimdymas per tikrą skausmą pereina į viską pranokstantį džiaugsmą. Įsitikinau, kad mūsų žmogiškoji pergalė – tai skausmingas pralaimėjimas Dievui. Norime to ar ne, pastebime ar ignoruojame, bet pirmųjų tėvų nuodėmė giliai įsišaknijusi kiekviename iš mūsų, dažnai esame motyvuoti veikti troškimo, gal net ne visada įsisąmoninto, būti dievukais. Ir neretai atsitinka, kad tikime, jog mūsų gerovė, tiek dvasinė, tiek materialinė, priklauso nuo turėjimo: valdžios, įtakos, žinių, materialinių išteklių. Dažnai mus vienija troškimas būti visažiniaus, visagaliais... Ir tada mums Dievo reikia ne kaip Gelbėtojo, o kaip partnerio, padedančio siekti užsibrėžtų tikslų. Savo viltį gyventi, ieškoti ir rasti, siekti ir pasiekti maitiname turėjimu, kitų pripažinimu, o ne buvimu Jo išrinktuju/-aja, ne buvimu Jo vaiku. Adomas ir Ieva, suklydę, patirdami nemalonių jausmų, sunkumų, gal net beviltiškumą, bėga ne pas, bet nuo Dievo į krūmus... Kokiuose brūzgynuose nuo Jo slepiamės mes? Aš? (plg. Pr 3, 8) Kuo pridengiamė/-iu savąjį nuogumą?

Viltis gimsta griuvėsiuose, ant šiaudų, kaip mažas Kūdikis, kurio galima nepastebėti, nevertinti, išsižadėti... Kai jautiesi visiškai pralaimėjęs, niekas ar niekšas, yra Tas, kuris myli tave ir tokį, myli ne dėl nuopelnų, o nepaisydamas visko, nes Jis ir yra Meilė (plg. 1 Jn 4, 8), – tokia reali patirtis augina viltį ir pasitikėjimą. Kai pavargęs slėptis, išlindęs arba išvilktas į dienos šviesą, surizikuoji – leidi Dievui apkabinti save nuogą – tikrąjį, – tame bejėgiškume apkabintas viltimi nebebijai tylėti, nebeturi ką sakyti, Žodis tampa asmeniu.

Beje, Viltis niekada nevaikšto viena... Tikėjimas, Viltis ir Meilė – trys dieviškosios dorybės (žr. KBK 1810 -1829), maitinančios ir gimdančios viena kitą... Jos taip glaudžiai susipynusios, kad neretai sunku pasakyti, kur baigiasi viena ir prasideda kita. Ir atvirkščiai, gęstant vienai iš jų, tamsa apgaubia ir likusias.

Viltis, kuri neapgauna, kyla ne iš mūsų tikrų ar tariamų galių, galimybių, gebėjimų, o iš Tikėjimo patirties, kad Dievas ne tik neabejingas mums, tau, man, bet Tas, kuriam nėra negalimų dalykų (plg. Lk 1, 31), jau seniai mūsų ieško, kad padėtų tapti Žmonėmis. Jis yra atviras susitikimui kiekvieną akimirką, po kurios jau niekas nebebus taip kaip buvę... Dievas yra Esantysis (plg. Iš 3, 14) – Jo veikimą atpažįstame istorijoje (tiek tautų, tiek žmonių, tiek savo asmeninėse), bet sutinkame Jį dabartyje. Ir šis susitikimas, buvimas iš/su/per Jį, Jame – Gyvenime, gimdo viltingą Rytdieną.

Ilgą laiką maniau, kad tai mes santykiyje su Dievu esame pašaukti būti veikiantieji, bet šiandien, jau patyręs vien mano („aš pats, aš vienas“) veikimo bergždumą, „prisidirbęs“, nors gero norėjau, siekiau (gerais norais kelias į pragarą grįstas?), vis ryškiau, aiškiau atpažįstu Jį kaip veikiantįjį, o pats stengiuosi nebėgti, neišsisukinėti nuo Jo veikimo, leisti Jam plauti, mazgoti mane (plg. Jn 13, 8). Jis yra veikiantysis,

---

dovanojantysis. Vilties neišmokstama - veikiau Ji susitikimo, gyvenimo su Juo pasekmė, Jo dovana.

Tau, Tavo vardą Jis žino, ne tik mėlynas dangus...